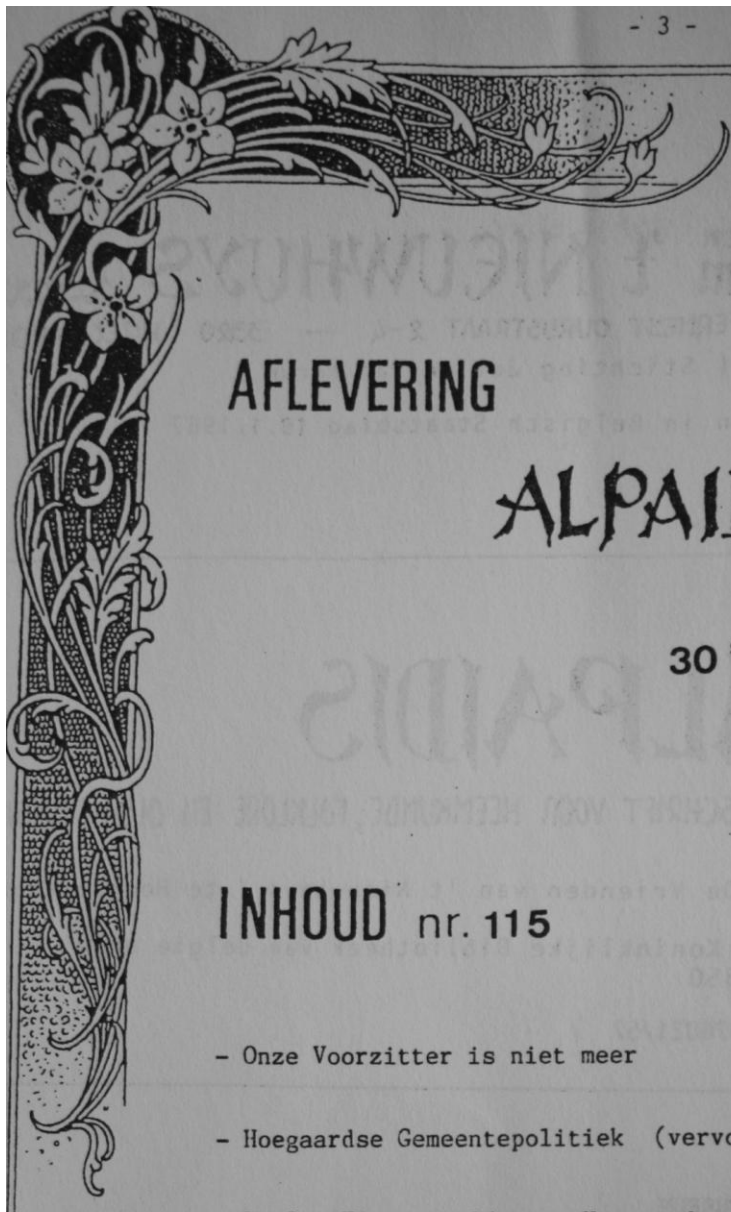

AFLEVERING

ALPAIDIS

30ste jaargang 1994

INHOUD nr. 115

- Onze Voorzitter is niet meer
- Hoegaardse Gemeentepolitiek (vervolg)
- De St. Eligiusgilde van Hoegaarden (vervolg)
- Tentoonstelling Houtzaagwerk in 't Nieuwhuys.
- 30 jaar Museumpublicaties.

- 4 -

onze Voorzitter is niet meer

Op zaterdag 12 maart 1994 ruilde Hubert Van Nerum het heden voor het eeuwige.
Hubert Van Nerum was de Stichter - Voorzitter van het Nieuwhuysmuseum te Hoegaarden.

Zijn ontelbare relaties zorgden ervoor dat het museum bekendheid verwierf.
Hubert was voor de Hoegaardse cultuur de spil en de drijfkracht.
Hij was korrekt en een doorzetter. Niets bleek hem te veel en voor velen was hij
een niet te volgen trekpaard.
Hubert blijft voor ons het voorbeeld van zelfvertrouwen en doorzettingsvermogen.

Solidariteit was voor hem geen ijdel woord.

We zijn er ons maar al te goed van bewust dat de leegte in onze vereniging moet
worden ingevuld, doch het zal een niet te onderschatten taak worden.

We zullen trachten zijn levenswerk te eren en niet te beschamen.

"Immer vooruit" was eens voor Hubert de leuze die hij nastreefde. Zijn wens dat
het museum actief zou blijven is een taak welke we op ons zullen nemen.

In 1995 wordt het jaar waarin het 30 jarig bestaan van het Nieuwhuysmuseum zal
herdacht worden, hij heeft het niet meer mogen meemaken.

Woorden van dank komen vaak te laat, nochtans beseffen we wat hij als voorzitter
deed om alles in goede banen te leiden. Zijn levenswerk ligt nu in onze handen,
aan ons allen dit voort te zetten.

Hubert VAN NERUM

Voorzitter - Stichter 't Nieuwhuysmuseum

Op zondag 21 augustus 1994 om 10 uur, zal door de verenigingen van 't Nieuwhuysmuseum, in de St. Gorgoniuskerk te Hoegaarden een H. Mis worden opgedragen ter nagedachtenis voor de overleden Voorzitter Hubert VAN NERUM.

BIOGRAFIE

=====

Hubert Emile VAN NERUM geboren te Tienen 20 - 3 1923

overleden Ixelles 12 - 3 1994

echtgenoot Jeanne Janssens

Werd erkend als :

- Burgerlijke weerstand van 14.5.40 tot 25.5.40 en
van 1.7.42 tot 5.9.44
- Weerstand door de sluikpers van 1.10.40 tot 4.9.44
(drukker - depothouder en verdeler)
- Inlichtings- & Actie Agent 4e klas (Adjudant-sectoroverste)
van 1.5.41 tot 30.11.44
- Gewapende Weerstand (Luitenant-Pcn overste)
van 1.8.42 tot 14.10.44
- ← Werkweigeraar (verplichte tewerkstelling)
van 1.5.44 tot 10.9.44.

Sinds 6.10.42 opgezocht door de Gestapo en de Geheime Feldpolizei. Mislukte poging om Engeland te bereiken. Trad in het maquis.

Op 17.2.43 door het Duitse Krijgsgerecht ter dood veroordeeld bij verstek en als Nacht & Nebel opgegeven.

Zette onder valse identiteit (verkleed in pastoor en oude vrouw) de geheime actie verder.

In mei 1943 door een vals overlijdingsbericht te Dusseldorf tijdens een bombardement gestorven.

Werd 3 maal aangehouden en wist telkens te ontsnappen.

Werkte in sept. 44 tijdens de Duitse aftocht achter de vijandelijke lijnen van het Albert Kanaal.

II. Oorlogsvrijwilliger-Strijder

Vrijwillige dienstneming als oorlogsvrijwilliger voor de duur van de oorlog op 30.9.44

Ingelijfd bij het 3e Bn Fuseliers op 12.10.44

Nam actief deel aan de gevechten in Nieder-Sachsen bij de 21st Armee Group van het 2e Britse Leger.

Werd 2 maal gekwetst. Werd op het front tot Sergeant gecommisioneerd.

Weigerde de officieren-curcus (als off. uit de Weerstand) bij te wonen, om de strijd tegen de Duitsers te kunnen voortzetten tot aan de onvoorwaardelijke overgave.

Werd in Mei '45 als installatie-personeel naar Engeland en Noord Ierland gezonden, ter oprichting van de 6e Inf. Brig.

Volgde cursussen "Ammunition all kinds" in de WO school te Aldershot, "Intelligence, Information and Security" te Belfast en "Fieldcraft-training" te Lambery (Wales).

Afgedeeld als veiligheids-onderofficier bij het 2e bureau van de Staf der 6e Inf. Brig.

Verbleef in Engeland en N. Ierland tot Dec. 45

Keerde naar België weer en leidde te Hasselt de CIC secties op voor speciale zendingen.

Vertrok op 15.4.46 naar Bezet Duitsland en werkte er samen met de British Fieldsecurity in de strijd tegen de Weerwolf (160 aanhoudingen in zoneKeulen-Aken).

Op 22.12.46 op eigen aanvraag met onbepaald verlof (weigerde nog langer in bezetting te dienen, om rede van de zwakke denazificatie)

III. In het Burgerleven

Aangeworven bij de "Tannerie Kamp SA" te Tienen, als Adjunct-Chef der Technische diensten van 16.1.47 tot 30.8.51.

Terzelfdertijd "Agent-Indicateur" bij de Staatsveiligheid en tijdelijk "Geheim agent" voor het 2e Bureau van Landsverdediging, in het kader van de Nationale Actie en Waakzaamheid.

Moest in Aug. 51 wegens de economische crisis in de lederindustrie, een nieuw beroep kiezen (ZM)

IV. Bij de Zeemacht

Selectiecentrum op 30.7.51 (vermelding op steekkaart : "Zeer uitgeslapen").

Vrijwillige diensttherneming bij de ZM op 31.8.51.

Datum van actieve dienst teruggebracht op 20.6.49, met vroegere diensten tellend voor pensioen : van 1.3.41 tot 5.10.42 bediende bij de Bevoorradingssdiensten te Tienen, hetzij 1 jaar en 7 maanden en 5 dagen.

Teruggeplaatst tot de graad van 1e Matroos (ex Sergt.)

Ingelijfd als onderrichter bij ZK/Schooleenheid te Oostende en ter beschikking gesteld van CIE/HOM.

In onderhoud bij OOS Philippeville van 12.11.51 tot 2.4.52.

Vervoegt eenheid en ter beschikking van de Directeur der School(Bur. der Studiën).

Ingescheept a/b Lt. t/z V. Billet voor kruitvaart

Z. Ierland van 3.5.52 tot 21.5.52 (gaf in de Zoo van Dublin vertoning als leeuwentemmer).

Overgegaan naar Staf ZM/ Brussel (ZQF/6) op 3.6.52 en werd de specialist van de Adm. Gids.

QMT benoemd op 26.9.52

Overgang van Onderrichter naar Secretaris 6.10.52

In onderhoud bij KKOO school Philippeville van 24.8.53 tot 3.2.54.

Meester benoemd op 26.9.55 en opname in Korps BOO. Eedaflegging op 22.11.55.

1e Meester benoemd op 26.9.58 en 1e Meester-Chef op 26.9.63 (de laatste dag uit zijn leven).

Vervult vanaf mei 1963 in kumul zendingen voor IRP.

Overgeplaatst naar ZS1/IRP op 31.8.65.

Inschepping a/b A. de Gerlache voor manoeuvrekruitvaart in Middell. Zee van 6.9.65 tot 4.11.65 (Trad te Palma de Majorca in de Arena en werd als "El Toro" uitgeroepen).

Ingescheept a/b Godetia voor visserijwacht IJsland van 14.8.67 tot 8.9.67 (Kreeg Pooldoop en werd tot Viking gekroond).

Overgeplaatst naar ZDO, op 3.10.68 met in kumul IRP opdrachten.

Inscheeping a/b Zinnia voor oefenkruisvaart naar de Karaf. ben van 12.9.69 tot 24.11.69. (vergezeld Safari in de Savanne en trad als Fakir en slangenbezweerder op).

Overgegaan naar Adm. Div. als Wapenmeester op 28.4.70 (de Cox'n die alles fixe) met in kumul, de IRP zehgingen.

Deelname aan de Wintex-oefeningen in 1971-1973-1975

Weigert deel te nemen aan de LMP cursus (liet de plaats aan jongeren) in 1974.

Afgedeeld bij C Psy M voor psycho-sociologische cursus voor korpsadjudanten op 29.3.76

Oprichter en beheerder van een Gift shop in QRE Dec.76
Deelname aan Mouve 77

Overgang naar ZSl/IRP op 1.2.1978. Bekwam Gold Bridge.
Deelname aan Hilex 8 Exercice bij Nato in Maart 78

Heeft gedurende 15 jaar de Public Relations van de ZM gediend (1963/1978). Scheepte 121 maal in, telt 290 dagen navigatie en vaarde op 22 verschillende schepen. (Niet zo slecht voor een Sekretaris uit Staf/ZM Brussel)

Op 1.1.79 Drie maanden speciaal verlof, einde loopbaan.

Op rust gesteld 1.4.79 (Aprilvis)

Heeft in totaal 40 j. 5 m. en 11 d. dienstjaren tellend voor pensioen. Opgelopen straffen : nihil (maar wel veel , verdiend)

V. Nevenactiviteiten

1946/1951 : Stichter en sekretaris van de Vervroederling der Oud Inlichtings- & Actie Agenten, Afd. Tienen.

1952/nbg steeds : Genealogische, heraldische en heemkundige navorsingen.

1953/1965 : Medestichter en speler bij de Voetbalploeg Staf/ZM (225 wedstrijden, 108 doelpunten)

1957/1958 : Oprichter en Menager van de "Yucatan Attraction Show Band, met Neger-gitarist, blanke slavin en Navy-ballet.

1961/1963 : Oprichter en leider van het Detective-Agent-schap "Boss & Cie" (25 opdrachten, 23 successen).

1961/1994 : Stichter en griffier van de familie-gilde Van Nerum en der Confrerie van de V Geslachten van Hoegaarden. Uitgever van een familietijdschrift.

1962/1994 : Collateur der studiebeurzenfundatie der V Geslachten.

1964/1994 : Mede-beschermer van het Rusthuis van Hoegaarden (familiestichting)

1965/1994 : stichter en Voorzitter van het Museum van Hoegaarden.

- 1968/1978 : Oprichter van een mini-infosermi in het Museum
(92 tussenkomsten, waaronder 34 voor de ZM.)
- 1969/1971 : Medewerker aan het Studie- en Navorsingscentrum
voor de geschiedenis van de WO II
- 1971/1979 : Beschermers en weldoener van de Haïti -
kolonie te Brussel.
- 1972/1994 : Stichter en Voogdheer van de Edele Orde
van de Moutstok.
- PS Schrijver van diverse oorlogsartikels en van talloze
genealogische, heraldische en geschiedkundige bijdragen.

VI. Eervolle onderscheidingen

- Ridder in de Leopoldorde, met vergulde Zwaarden.
- Ridder in de Kroonorde
- Ridder in de Leopold II orde
- Gouden Palmen in de Kroonorde
- Gouden Medaille in de Leopold II orde
- Medaille van de Gewapende Weerstand
- Medaille van de Oorlogsvrijwilliger-Strijder met staafje
"Pugnator".
- Medaille van de Werkweigeraar
- Herinneringsmedaille 40/45 met gebruikte bliksems, sabels
en elipse "Duitsland", en gebronsde leeuw.
- Medaille van het Burgerlijk Verzet.
- Militair Ereteken 1e en 2e klas.
- Medaille van Militair Strijder 40/45
- Medaille van de Veteranen van Koning Leopold III met sabels + palm
- Erkentelijksheidsmedaille van de Inf. & Actie Diensten
- Herinneringsmedaille en Erediploma van de Geheime Militaire
Inlichtingsdienst "Athos"
- Herinneringsmedaille van het Geheim Leger
- Herinneringsmedaille van het Belgisch Bezettingsleger
- Gouden Medaille van de Grote Humanitaire Prijs van Frankrijk
voor "daden van Moed en opoffering"
- Erkentelijksheidsbrevet van Maarschalk Montgomery
- Erkentelijksheidsdiploma van de Sovjet-Unie
- Erkentelijksheidsattest van Lord Durbey
en nog diverse diploma's en oorlogsattesten voor bewezen
diensten aan het Vaderland.
- Ridder in de Orde van Verdiensten van het Oorlogskruis.
- Interallied Distinguished Service Cross 1st cl.
High Commander in deze Orde
- Commemorative War Medal of General Eisenhower
met Military Order of the Firing Squad
- Cross of Knight by the Sovereign and Royal Order of King Piast of Poland
met Médaille de Reconnaissance de l'Armée Polonaise et la Résistance
- Croix du Partisan
- Croix du Passeur
- Croix de la Victoire
- Diplome d'Honneur des Prisonniers Politiques
- Médaille d'Honneur de l'Organisation Secrète "Lord Denys" avec
Brévet de Chevalier dans l'Ordre de l'O.S. "Lord Denys"
- Merit Cross of the Military International Organisation Sphinx avec
Brévet de Chevalier dans l'Ordre de la M.I.O. Sphinx
- Medal of the Allied Combatant of Europe.

"Overwinningsmedaille van de Grote Patriotische

L.N 28/4/94

BR

Dertig jaar museumpublikaties

HOEGAARDEN

- In 1994 is het dertig jaar geleden dat de eerste uitgaven van museum 't Nieuwhuys tot stand kwamen. Het grootste deel was van de hand van de onlangs overleden museumvoorzitter Hubert Van Nerum. De expositie in het museum werd dan ook een huldebetoen.

De echtgenote en zoon van Hubert Van Nerum, omringd door medewerkers / Foto HCH

In het Hoegaarden werd huldgebracht aan Hubert Van Nerum. Zijn echtgenote en zoon waren aanwezig op de plechtigheid bij de opening van de tentoonstelling die nog verder loopt tot einde mei van dit jaar.

Ere-Ambassadeur Puttevils, die de plechtigheid inleidde, noemde de verdwijning van Hubert Van Nerum een ramp.

Maurits Dodion, van de studie- en vorsingscommissie van 't Nieuwhuys, die samen met Hubert Van Nerum instond voor heel wat publicaties, loofde ook wijlen de museumvoorzitter voor het vele werk dat hij verrichtte, voor het oprichten van een

centrum te Hoegaarden waar het verleden wordt onderzocht.

«Het grootste deel van het heemkundig en geschiedkundig onderzoek over Hoegaarden was werk van één man», aldus historicus Maurits Dodion. «Hij werkte soms dag en nacht aan de genealogieën, en hij heeft duizende bladzijden gepubliceerd, alleen al in het tijdschrift "Alpaïdis".»

Bijzondere plaats

Vervolgens schetste Maurits Dodion het belang van de familie Van Nerum in Hoegaarden en de bijzondere plaats die Hubert Van Nerum, daarin inneemt. «Hubert Van Nerum is een afstammeling van de 8ste

generatie van de Van Nerums. Het is Carolus Van Nerum, van de tweede generatie die in de 18de eeuw zich dankzij het brouwen rijk maakte, en via een goed huwelijk naam en faam verwierf.»

«In de familie Van Nerum werd werk gemaakt van de familiecultus, via een familiegedeelte, door Jacobus Van Nerum, van de volgende generatie. De Van Nerums bleken niet alleen grote brouwers te zijn, maar ook grote bierdrinkers. Hubert Van Nerum rekende uit dat die mannen indertijd één pint per uur dronken.»

Testament

«Rond 1900 is de thans weer

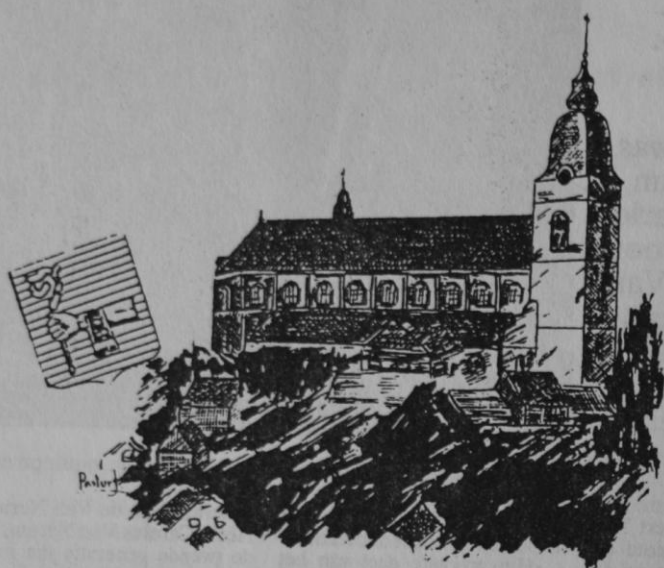
opgerichte familiegedeelte uit mekaar gevallen.

Hubert Van Nerum (de oude) kocht het Nieuwhuys te Hoegaarden, en zijn zoon Julien Van Nerum zette in zijn testament dat er een museum moest in komen.

Maar het is de onlangs overleden Hubert Van Nerum die het werk deed, en daadwerkelijk dat museum oprichtte.»

Tentoonstelling, 30 jaar uitgaven museum 't Nieuwhuys, Nieuwhuysmuseum, E. Ourystraat 2, 3320 Hoegaarden, alle dagen open (uitgez. donderdag) van 14 tot 19 u., tot 29 mei. - HCH

Hoegaardse

Gemeente politiek

1830 - 1990

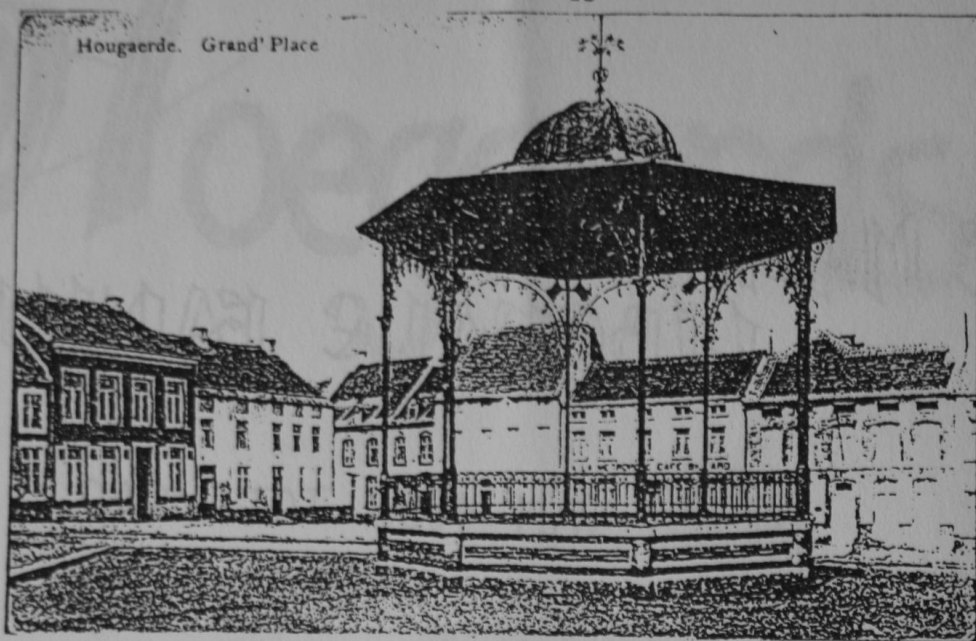
DE MACHT DER LIBERALE FAMILIE

VAN 1896 TOT 1940

Artur Putzeys, 47 j. oud, had te Hoegaarden een stevige macht ingesteld, die naar het voorbeeld van Tienen, in de liberale familie moest blijven, ten einde "le bastion bleu" minstens gedurende 50 j. te handhaven. Hij wilde zijn plan veil stellen door middel van wat hij noemde "une implatation solide et durable". Putzeys had zich door betrouwbare en vastberaden mannen laten omringen en werd geruggesteund door de steeds sterker wordende suikerfabriek van de Grand-Pont onder het begaar van Louis Struyven.

Anderzijds hadden de katholieken, na de dood van hun leider Dr. Lodewijckx, in december 1897, alle hoop verloren, om een nieuwe machts poging te wagen. Zodoende vierde het liberalisme hoogtij te Hoegaarden en hun blauwe vlag wapperde stoer in de wind, zodat elke oppositie voor lange tijd lam lag. Putzeys schonk ook een vaandel aan de liberale harmoniefractie (heden berustend in 't Nieuwhuysmuseum).

Als symbool van de heropstanding van het liberalisme te Hoegaarden en ter herdenking van de 50ste verjaring van het ontstaan van de liberale doctrine (1848), liet Putzeys in 1898 in 't midden van de Plaats , recht tegenover het gemeentehuis een kiosk bouwen voor de blauwe muziekharmonie. Uitdagend misschien, stelde hij de kiosk ook ter beschikking van de katholieke fraktie, maar deze weigerde en zwoer er nooit een voet te zullen opzetten, omdat hij naar "blauwe zeyck" stonk, zoals haar toenmalige voorzitter Jules Evrard verklaarde.

De liberalen maakten erwel enkele malen gebruik van, maar de kiosk zou nooit aan de verwachtingen beantwoorden. Een paar malen werd hij zelf door onbekenden beschadigd en de herstellingswerken kwamen duur uit. Toende katholieken voorstelden om hem af te breken, teneinde alle geldverspillingen te vermijden, riep Putzeys woedend uit " Zolang te Hoegaarden liberalen zijn, zal de kiosk er blijven staan" Er ontstond zelfs een lied over, dat echter niet meer volledig kon achterhaald worden, maar aanving als volgt:

" le kiosque, symbole de Liberté
ou la musique joue avec fièreté
à la plus grande colère des calotins"

.....

Door de suikerfabrikatie en de biernijverheid kende het dorp nochtans een periode van voorspoed en bloei, waardoor Hoegaarden, rond de "Dole jaren" der eeuwwisseling, zijn hoogtepunt bereikte.

Ten allen kante werd er kermis gevierd. In 't Cleyn Paradijs voerde de katholieke kring " Vermaak na Arbeid " komediestukken op, en hield er haar concerts. In de liberale Cercle gaf de muziekharmonie haar bal en overal werden volksspelen ingericht. Zo had Nerm zijn kegelspel, de Stoopkensstraat haar balspel, 't Nieuwhuys zijn paletspel,, wjl in het dorp ook duivenwedstrijden, paarden en velokoersen plaats grepen.

De katholieken voelden zich geslagen maar niet verslagen, en besloten toch iets te doen, om te tonen dat zij nog bestonden. Rond 1900 stelde pastoor Van Gucht een broederschool in en bekwam dat vijf broeders van O.L.Vrouw Oostakker er het katholiek onderwijs en de opvoeding kwamen verzorgen, om de kinderen te vrijwarren tegen " het liberaal vergif "

Katholieke ouders trokken hun kinderen uit de gemeenteschool terug en stuurden hen naar de broederschool.

Het werd dorr de tegenpartij als "une invention minable" betiteld.

Rond die tijd werd door enkele katholieken, waaronder pastoor Van Gucht en Dr. Smeesters, te Hoegaarden een Kring voor Volksoopvoeding, gesticht onder de naam van Matigheidsbond - Gilde St. Gorgonius, om door zang, lektuur en toneel, de plaag van het alcolisme te bestrijden. Zij gaven ook een weekblad uit, richtten reizen in, voerden door hun kring " Vreugd in Deugd " toneelstukken op wjl later ook kinema vertoningen werden gegeven.

Burgemeester Putzeys, die niet anders kon dan het goedbedoelde initiatief aanvaarden, bleef aanvankelijk toch waakzaam, want hij wantrouwde de katholieken. Hij zegde " Laat ze maar begaan, zolag ze zingen bijten ze niet " en hij had gelijk, zij zongen en vermaakten zich en beten niet.

Hoegaarden kende onder Putzeys een vrij rustige periode.

In de gemeenteraad werd geen ruzie meer gemaakt zoals vroeger en in het dorp bleef alles kalm.

De gematigde katholieken aanvaardden het liberaal gezag en de anderen onthielden zich van elke publieke oppositie, want de " Blauwen " waren te sterk en te machtig geworden.

Beide partijen leefden elk afzonderlijk hun eigen bestaan en groeiden naast elkaar vreedzaam op. Zo had het ten minste de schijn.

Theodore Sacreas was ondertussen in 1897 en Gustave Cipers in 1898 overleden. Zij waren in 1899 vervangen geworden door François Sacreas en Pierre Joseph Vanex, terwijl Apollinaire Vanherbergen na de dood van Cipers tot 2° Schepen was opgeklommen.

Het enige noemenswaardig feit, dat zich voordeed en in een zekere zin met de vroegere Hoegaardse politieke folklore kon vergeleken worden, gebeurde in dec; 1905. De gemeente had de toelating gegeven, om enkele antieke voorwerpen uit de kapel van Aalst te verkopen voor de som van 400 fr. De gemeenteraad had deze beslissing genomen, omdat de voorwerpen voor Hoegaarden "slechts een kleine hadden uit esthetisch oogpunt gezien" (sic). Maar de kerkfabriek met pastoor Van Gucht op kop, maakte groot kabaal.

Burg. Putzeys herinnerde aan Van Gucht de overplaatsing van pastoor Decoster (zijn voorganger) in 1880 en hij scheen begrepen te hebben. (Mededeling door Marian Evrard).

Op 7 januari 1906 gaf Arthur Putzeys, nochtans plots zonder voorafgaande verwittiging zijn ontslag en stierf op 24 juni, in zijn huis op de hoek van de Doel- en Koffiestraat (heden perking) onder droevige omstandigheden. Het was le Schepen Henri Dotremont (53j.), die hem tijdelijk als burgemeester verving, terwijl Henri Stockmans de opengekomen plaats van raadslid toegewezen kreeg.

Bij de verkiezingen van einde 1907 behaalde Dotremont, zoals voorzien en verwacht, de meeste stemmen (856), gevolgd door Ausloos, Dewil, Stockmans, Vandenbempt enz.....

Henri Dotremont werd op 3 januari 1908 als burgemeester ingesteld en volgde ook Putzeys op als voorzitter van de Melomanen de la Grande Ghète.

Al de rest bleef ongewijzigd, behalve dat Apollinaire Vanherbergen 1° Schepen werd.

Op 19 juli 1908 werd voor de 2° schepen gekozen. Leon Dumont kreeg de voorkeur maar bedankte en het was Joseph Vanex die op 23 aug. aangesteld werd.

In 1908 stortte ingevolge een familiedrama, uitgelokt door Julien Van Nerum, die twee stamvertakkingen tegen elkaar in het harnas had gejaagd, de Gulden Lelie, de laatste der V Geslachten, in elkaar.

De toenmalige ouderdomsdeken Edouard Van Nerum, directeur van het Wezenhuis en ook de eredeken Josef Putzeys, oud directeur van "La Candisserce" en "La Ghète" verlieten Hoegaarden en alles was gedaan.

Noch bijzittend eredeken Notaris Ridder L. Rosseeuw uit Tienen, noch Mombaar-vader pastoor Van Gucht konden de val tegenhouden. In bepaalde kringen werd gejubeld, het betekende een gevaar minder voor hen die aan de macht stonden, want gedurende bijna twee eeuwen hadden de Geslachten van Hoegaarden de Hoegaardse politiek beïnvloed.

Doch op gebied van de plaatselijke geschiedenis, betekende het een groot verlies, want er werden geen notities meer genomen geen memories meer geschreven, geen dorpsgebeurtenissen meer op papier gesteld voor het nageslacht. Hierdoor bezitten wij van rond 1910 geen voldoende bronnen meer, om de feiten in bijzonderheden te kunnen weergeven, zoals de vorige eeuw.

Op 5 jan. 1910, gaf de gemeentesekretaris François Vanhagendoren zijn ontslag wegens ziekte en werd in afwachting vervangen door 2° schepen Vanex. De verkiezing voor een nieuwe sekretaris ging door op 26 juni, tussen twee kandidaten : Henri Ausloos en Albert Nijs. Eerstgenoemde werd met 6 tegen 4 stemmen verkozen, maar hij zou het door zijn karakter, de burgemeester uiterst lastig maken. (Zie: Boek Gemeentesekretarissen van Hoegaarden)

Datzelfde jaar werd te Hoegaarden een " Conseil de Prud'hommes " opgericht, een soort van " Werkrechtersraad ", de helft verkiesbaar uit werkgevers en de andere helft uit werknemers. Zij moesten de eventueel gerezen werkgeschillen, in de minne trachten te regelen.

Op dat ogenblik waren er te Hoegaarden in aanmerking komend voor deze Raad, negen brouwerijen in werking met 50 arbeiders, 4 stokerijen met 25 man, 2 leerlooierijen met 40 werklieden en 2 suikerfabrieken (Grand Pont onder Louis Naveau en La Ghète onder Goddin) met 450 personeelsleden.

De oprichting van deze Raad betekende een grote sociale vooruitgang.

de **St. Eligius-Gilde** van Hoegaarden

1957

Drie nieuwe leden werden aangeworven:

- Andre Hettich, zoon van Alphonse, uurwerkmaker in de Tiensestraat
- Jef Wuestenbergs, auto-mekanicien in de Nieuwstraat
- Louis Tollet, lasser in de Tiensestraat

Dat bracht het effectief terug op 15 leden, die allen het banket bijwoonden.

1958

Een zestiende lid, Alfons Vaes, vervoegde de Gilde en geen enkele St Elooiiman ontbrak op de viering.

1959

Emiel Ruelens viel uit en ook Alfons Vaes verdween, maar Van Stophouth (schoonzoon van Clement Stockmans, ijzerbewerker op 't Stichelke) kwam erbij, zodat de Gilde toch nog 15 mannen telde.

1960

Dat jaar viel Christiaens weg, waardoor de Gilde zonder schrijver viel. Jean Willems, draaiier - bankwerker uit Houtem trad toe. De mis kostte toen reeds 150 fr., maar de kas was nooit ledig en alle schulden werden steeds betaald.

1961

Camille Collart en Van Stiphout vielen weg, doch Valere Mathys, lasser uit de Bley kwam bij, zodat er nog 14 overbleven.

1962

Drie nieuwe leden sloten aan:

- Marcel Holsbeek uit Oplinter, lasser en buizenfitter

- Jules Van Grambesen, lasser uit de Statiestraat
- Lucien Brees uit Hakendover, techniker

In totaal waren er terug 17 leden. Alleen Joseph Versin ontbrak op het banket.

1 9 6 3

=====

Cesar Guelluy viel af. Julien Van Nerum had de werkvergadering nog bijgewoond, maar overleed op 26 nov. ingevolge een autoongeval te Tienen.

De St. Eloogilde verloor haar voorzitter en weldoener en slonk terug tot op 15 leden. Voltallig verkozen zij op het feestmaal hun nieuwe voorzitter in de persoon van Alfred Bertrand, wjl Andre Hettich tot ere-voorzitter werd aangesteld.

1 9 6 4

=====

W. Raddoux, ijzerbewerker uit Nerm en ook een oud lid Van Stipthout waren bijgekomen, maar Brees viel af, zodat het effectief terug tot 16 terug viel.

Op het feest ontbraken Jules Van Granbesen, Holsbeek en Mathys.

1 9 6 5

=====

Emiel Sweerts, lasser uit Nerm vervoegde de rangen en dat jaar woonden 17 St. Eloolimannen het feestmaal bij.

1 9 6 6

=====

Jean Willems en Em. Sweerts vielen uit zodat we terug op 15 leden vielen. Op het feest van Van Stipthout afwezig.

1 9 6 7

=====

Nog amper 12 leden bleven over, want W. Raddoux, Jules Van Granbesen, Leon Tollet en Th. Stockmans vielen weg. Alleen Andre Stockmans, mechaniker bij de Rijks-wacht was bijgekomen. En nogmaals ontbrak Van Stipthout op het banket.

1968

=====

Holsbeek verliet de gilde en Maurice Sterckx, mekanieker in de Kalverstraat, nam zijn plaats in. Datzelfde jaar werd Georges Sweerts tot schrijver aangesteld.

1969

=====

Voorzitter Alfred Bertrand viel af en met hem verdween de oude generatie. Alsdan werd Clement Stockmans (Clé van Tuur Poem) tot nieuwe gildevoorzitter gekozen.

René Delmel (zoon van Marcel) Al mekanieker en Jules Andries, monteerder vervoegde de St. Elooi-rangen.

Zij brachten de gilde terug tot op 13 leden, allen deelnemend aan het vieringsfeest.

Wegens sluiting van café Swellen, gingen zij vanaf dat jaar naar hun nieuw lo-kaal "bij Zander" te Houtem.

1970

=====

Van Stipthout en Andries vielen weg, maar Gust Serulus, hulpmekanieker uit de Stoopkensstraat vervoegde de rangen. Opnieuw 12 leden. De kosten van de mis waren reeds tot 250 fr. opgelopen.

1971

=====

Het begon slecht te gaan met de St. Eligiusgilde, want na het vertrek van Serulus en André Stockmans, bleven er slechts 10 leden over, laagste cijfer uit hun geschiedenis.

Toen nam René Delmel de taak van voorzitter op zich en hield ook weldra de schriften bij.

H E T V E R V A L

=====

1 9 7 2

=====

Met het vertrek van Wuestenberg bleef de Gilde nog met 9 man over. De tijden waren veranderd, er daagden geen nieuwe leden meer op. De St. Eloogilde - viering geraakte in verval.

1 9 7 3

=====

De genadeslag kwam met het verdwijnen van Clement Stockmans, Joseph Versin en Valere Mathys.

Nog 6 getrouwen hielden stand, waaronder Marcel Delmel, de enige van voor WO II. De 6 overgebleven, die in frituur Hedy hun banket hielden waren:

- Marcel Delmel, lid sinds 1936 toen er nog 19 man aan tafel zat.
- Georges Sweerts, sinds 1945 toen de Gilde nog 18 man telde
- Alex Dotremont, sinds 1952, die met 13 man feest vierde
- André Hettich, sinds 1957, er waren toen nog 15 feestvierders
- Maurice Sterckx, sinds 1968, die toen met 12 man aan tafel zat
- René Delmel, sinds 1969, die 13 deelnemers heeft gekend.

Wat zou er van de St. Eligiusgilde geworden ?

1 9 7 9

=====

Zo gingen er een 6 tal jaren voorbij, met nog alleen de mis en het jaarlijks banket bij Zander te Houtem. Dat jaar sloot Jules Rassal, vliegtuigmekaniker zich aan.

1 9 8 3

=====

En weer ging de tijd voorbij, zonder opflakking maar ook zonder verder verval. Alleen Rassal verdween.

1 9 8 6

=====

Maurice Max, een andere vliegtuigmekaniker trad tot de Gilde toe.

1 9 8 9

=====

Maurice Max verliet Hoegaarden, doch bleef lid.

1 9 9 2

=====

Slechts 5 confrereers bleven over :

- René Delmel, voorzitter, Tiensestraat 17 lid sinds 1969
 - Marcel Delmel, Stoopkensstraat 21 Hoegaarden, lid sinds 1936
 - Georges Sweerts, Bleystraat 42 Hoegaarden, lid sinds 1945
 - Alex Dotremont, Houtem 37 Hoegaarden, lid sinds 1952
 - Maurice Max, rue de la Burdinale 54 Lamontzée
- Zij bleven St. Elooi trouw en houden hun jaarfeest steeds te Houten bij Zander.

TENTOONSTELLING in 't NIEUWHUYSMUSEUM te HOEGAARDEN

=====

F I G U U R Z A A G K U N S T

=====

Vooropening op zaterdag 4 juni 1994 om 17 uur.

Er is mogelijkheid tot aankoop van de tentoongestelde kunstwerken.

Deze tentoonstelling blijft toegankelijk tot 26 juni 1994 alle dagen van
11 tot 19 uur. Woensdag en donderdag gesloten.

U bent allen vriendelijk uitgenodigd.